

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 30 ноември 2021 година, врз основа на примена жалба од Љупка Новеска Андонова, го донесе следното:

МИСЛЕЊЕ

Текстот со наслов „Видео: На интернет се појавија снимки од качувањето на патниците во автобусот“, објавен на веб – страницата на телевизија „Телма“, отстапува од професионалните и етички стандарди.

ЖАЛБА

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на 23 ноември 2021 година, Љупка Новеска Андонова поднесе жалба за текстот со наслов „Видео: На интернет се појавија снимки од качувањето на патниците во автобусот“, објавен на 23 ноември 2021 година, на веб – страницата на телевизија Телма (www.telma.com.mk).

Во поднесена жалба се наведува дека текстот содржи нарушување на приватноста. Жалителката смета дека ТВ Телма постапила крајно непрофесионално и оти со објавената содржина ја повредила приватноста и на семејствата на загинатите и на самите загинати патници.

„При известување за трагедијата во која животот го загубија десетици наши сограѓани, со претпоставен сензационализам Телевизија Телма избра да споделува видеа од жртвите како се качуваат во автобусот пред патувањето и слични вести (сподели вест со списокот на патниците, слики од профили на загинатите од социјалните мрежи)“, наведува Новеска Андонова во поднесената претставка.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со телевизија Телма и побара да се изјасни по однос на наводите на жалбата.

Управителот на медиумот, Снежана Лупевска Созен, одговори на наводите на жалителот. Таа вели дека телевизија „Телма“ немала никаква намера за сензационализам, ниту намера да ја наруши приватноста на семејствата на загинатите или на самите патници во автобусот на „Беса Транс“. Лупевска Созен додава дека „Телма“ ја прифаќа поднесената жалба како основана и оти жали за непријатностите предизвикани со прикажувањето на видеото. Таа информира дека текстот и спорното видео биле отстранети од дигиталните адреси и платформи на кои медиумот ги споделува своите оригинални и пренесени информативни содржини.

„Станува збор за видео преземено и пренесено од турскиот веб – медиум www.haberler.com“ Информацијата беше преземена од причина што за конкретниот трагичен настан (сообраќајна несреќа во Бугарија) имаше голем јавен интерес и сите информации беа објавувани веднаш. По конкретните информации добиени за содржината на видеото, информацијата беше веднаш повлечена“, појаснува управителот на „Телма“ во одговорот на жалбата.

МИСЛЕЊЕ НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби утврди дека жалбата е **ОСНОВАНА** и едногласно оцени дека во текстот се прекршени членовите 7 и 8 од Кодексот на новинарите на Македонија.

Член 7: „Новинарот ќе ја почитува приватноста на личноста, освен кога тоа е во спротивност со јавниот интерес“.

Член 8: „Во судските постапки треба да се почитува принципот на пресумпција на невиност, да се известува за сите инволвирани страни во спорот и да не се сугерира пресуда.“

*При изготвувањето на мислењето, Комисијата за жалби констатирала дека телевизија „Телма“ не е член на Советот за етика во медиумите.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА МИСЛЕЊЕТО

На седницата на 30 ноември 2021 година, членовите на Комисијата за жалби ги разгледаа наводите на жалителот и извршија увид во спорната содржина.

Станува збор за новинарски производ кој отстапува од стандардите за известување за несреќи и трагедии. На веб-страницата на телевизија „Телма“ е објавена видео - снимка од наводното качување на македонските патници во автобусите на „Беса Транс“ пред хотелот во Истанбул, пред да се случи автобуската трагедија на пат кон Македонија, во која загинаа 45 патници. Видео - снимката е преземена од турскиот портал „Хаберлер“.

Став на Комисијата е дека објавувањето на видео - снимката нема никаков јавен интерес и не придонесува читателите подобро да го разберат трагичниот настан.

Оттука, Комисијата најде дека со објавувањето на видео снимката „Телма“ го прекршила **членот 8** од Кодексот на новинарите, кој налага дека начинот на информирање во случаи на несреќи и семејни трагедии мора да биде ослободен од сензационализми. Медиумите треба да бидат исклучително внимателни и да избегнуваат објавување сензационалистички наслови и информации, водејќи сметка да не создаваат дополнително вознемирување и паника во јавноста.

Став на Комисијата е дека правото на јавноста да знае мора секогаш да се процени во однос на правото на личноста да ја зачува својата приватност. Во овој контекст, членовите на Комисијата се согласија дека во оспорената содржина е прекршен и **членот 7** од Кодексот на новинарите, според кој, новинарот ќе ја почитува приватноста на личноста, освен кога тоа е во спротивност со јавниот интерес. Новинарот е должен да ја почитува личната болка и жалост.

Извештаите треба да водат сметка за семејството на жртвата и да не се зголемува нивната болка. Кога известуваат за настани кои предизвикале лични трагедии, болка и шок – новинарите, фоторепортерите и снимателите треба да покажат сочувство, дискреција и обсир.

Медиумите треба да избегнуваат да навлегуваат во приватниот живот на поединците, освен кога тоа не е битно прашање од јавен интерес и мошне внимателно ќе ги разгледаат причините за обелоденувањето информации од нечиј приватен живот, пред да одлучат да ја обработат темата. Притоа, секогаш ќе имаат предвид дека на прво место е јавниот интерес, а не љубопитноста на нивната публика.

На крајот, Комисијата констатирала и дека спорната видео- снимка, во меѓувреме, е отстранета од веб – страницата на телевизија „Телма“.

* * *

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како што е погоре наведено.

Во работата на Комисијата учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Сефер Тахири, Мери Јордановска, Теофил Блажевски, Лилјана Пецова Илиеска, Ердем Ахмет и Димитар Мицев.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

